

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborné učiliště zemědělské, Odborné učiliště a Učiliště,
Liběchov, Boží Voda 230**

Boží Voda 230, 277 21 Liběchov

Identifikátor školy: 600 007 391

Termín konání inspekce: 21. a 24. – 26. ledna 2005

Čj.:	c4-1225/04-5075
Signatura:	kc3zy515

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště zemědělské, Odborné učiliště a Učiliště, Liběchov, Boží Voda 230 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5. Škola má ve výuce zemědělských oborů padesátiletou tradici. Podle Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 31 227/03-21 ze dne 6. ledna 2004 škola sdružuje pět součástí: Střední odborné učiliště zemědělské (dále jen SOUZ), Učiliště, Odborné učiliště (OU), Domov mládeže (DM) a Školní jídelnu (ŠJ). V probíhajícím školním roce je v 8 třídách 151 žák.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální a materiálně-technické podmínky ve SOUZ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům předmětů český jazyk a literatura, občanská nauka, matematika, tělesná výchova vyučovaných oborů 41-52-H/001 Zahradník a 66-51-H/018 Prodavač – květiny ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce
- Personální a materiálně-technické podmínky v OU vzhledem ke schváleným učebním dokumentům předmětů občanská výchova, stroje a zařízení, základy strojnictví a odborný výcvik vyučovaných oborů 41-55-E/002 Opravářské práce a 41-52-E/008 Květinářské a aranžérské práce ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce
- Personální a materiálně-technické podmínky Domova mládeže
- Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v uvedených předmětech a oborech SOUZ a OU vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce a v období školních roků 2001/2002, 2002/2003 a 2003/2004

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ A PERSONÁLNÍ PODMÍNKY V DM

Ředitel školy splňuje odbornou kvalifikaci pro vyučování ve střední škole i pro její řízení. Předmět český jazyk a literatura vyučuje ve sledovaných oborech SOU jedna učitelka, která nesplňuje podmínky odborné kvalifikace, absolvovala bakalářský studijní program učitelství odborných předmětů oboru obchod a služby. Předmětům občanská nauka a občanská výchova vyučují čtyři pedagogové, z nichž jeden zahájil a tři již absolvovali doplňkové pedagogické studium zaměřené na výuku odborných předmětů dle své vysokoškolské odbornosti (dvě učitelky ukončily bakalářské studium, jeden pedagog absolvoval inženýrské studium). Speciální pedagogika nebyla předmětem studia žádného ze dvou učitelů občanské výchovy v OU. Učitelům všeobecně vzdělávacích předmětů ve střední škole předepsané vysokoškolské vzdělání v akreditovaném magisterském studijním programu nezískal nikdo z vyučujících občanské nauky resp. výchovy. Matematiku vyučuje jeden vyučující, který nesplňuje odbornou kvalifikaci, vysokoškolské neučitelské vzdělání získal studiem geologie. Projevilo se to výskytem terminologických a matematických nedostatků, dílčích metodických chyb a v předchozím období i neplněním učebních osnov. Vyučující se přihlásil k doplňkovému pedagogickému studiu, ale v současné době nestuduje. Tentýž učitel zabezpečuje s kolegyní i vyučování tělesné výchovy. Odbornou kvalifikaci pro výuku uvedeného předmětu dosud nesplňují, druhá vyučující má středoškolské vzdělání v oboru vychovatelství. Výuku odborných teoretických předmětů stroje a zařízení a základy strojnictví zajišťuje jeden učitel, který splňuje podmínky odborné kvalifikace. Odborný výcvik vyučují čtyři pedagogové, z porovnání jimi dosaženého vzdělání s příslušným právním předpisem vyplývá, že podmínky odborné kvalifikace splňuje jeden, zbývající některou z podmínek předepsané odborné kvalifikace nesplňují. Výchovnou činnost v DM zajišťují dvě vychovatelky s pracovními úvazky 0,36 a

0,65, další dva pedagogové pracují na základě dohody o pracovní činnosti. Podmínky odborné kvalifikace tři splňují, jedna nesplňuje.

Přidělení úvazků v teoretickém vyučování vychází ze stávajícího personálního obsazení pedagogických pracovníků, jejichž odborná kvalifikace nepokrývá předmětovou strukturu stanovenou učebním plánem vyučovaných oborů.

Organizační struktura školy je stanovena *Organizačním řádem*, který vymezuje jednotlivé úseky školy, systemizuje jejich řízení, obsahuje popisy funkcí a delegaci pravomocí.

Vnitřní informační systém je založen na tradičních postupech, převažuje osobní kontakt ředitele a jeho zástupců formou porad vedení nebo neformálních schůzek s pedagogy, přenos informací do úseků zajišťují zástupci ředitele resp. vrchní mistr. Přenos informací je funkční.

Organizační řád uvádí jako poradní orgány poradu vedení školy a metodickou komisi. Pedagogická rada zde uvedena není, ale její jednání probíhají, ze záznamů však není zřejmá její funkce, nemá ani jednotný název (klasifikační porada, pololetní klasifikační konference, porada za IV. čtvrtletí). Zápisy z pedagogických rad neobsahují analýzu a hodnocení výchovně vzdělávací práce školy ani návrhy předkládané řediteli školy. Díkce poradního orgánu z nich není zřetelná. Efektivní není ani činnost metodické komise, jež je společná pro všechny předměty vyučované ve škole a částečně supluje operativní porady pedagogického sboru, neboť v r. 2004 řešila např. evidenci docházky a ukládání třídních knih do kabinetu, zákaz kouření, přezouvání, opravu zárubně dveří, odevzdání peněz za učebnice atd. Funkci koordinátora vzdělávání a výchovy plní nedostatečně. Činnost poradních orgánů není funkční.

Pedagogičtí pracovníci jsou při realizaci výchovně vzdělávacího procesu vedeni ředitelem školy resp. jeho zástupci. Začínající učitelé a vyučující bez odborné kvalifikace jsou směřováni ke spolupráci s učiteli se stejnou či příbuznou odborností. Toto opatření v praxi neformálně probíhá, je však úspěšněji realizováno na úseku odborných předmětů, v oblasti všeobecně vzdělávacích předmětů má vážné nedostatky, které jsou zaznamenány v hodnocení průběhu vzdělávání sledovaných předmětů. Školními dokumenty proklamovaná koncepce řízení a kontroly procesu vzdělávání má citelná slabá místa. Projevuje se to zejména při hospitační činnosti, kde zpracovaný plán postihuje především kvantitativní stránku, kvalita a účinnost však neodpovídají personálním podmínkám některých skupin předmětů. Ve školním roce 2003/2004 realizoval ředitel školy 4 hospitace, v probíhajícím roce ke dni inspekce 2 hospitace. Příkladem nízké účinnosti hospitací je skutečnost, že ve 4 sledovaných předmětech byl inspekci zjištěn nesoulad průběhu vzdělávání s učebními osnovami. Přitom taková zjištění obsahuje již předchozí inspekční zpráva z r. 2000. Hospitační záznamy jsou vedeny a vyučujícími podepisovány, ale opatření k nápravě nedostatků z nich nejsou zřejmá.

Ředitel školy stanovil jako prioritní oblasti pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) pedagogické minimum, studium školského managementu pro vedoucí pracovníky a počítačovou gramotnost pro všechny pedagogy. Do sledované výuky se však nově získané uživatelské dovednosti pro práci s počítačem nepromítly. Plán personálního rozvoje pro školní rok 2004/2005 zahrnuje ještě zahájení doplňkového pedagogického studia (6 pedagogů), zahájení studia speciální pedagogiky (1), zahájení magisterského studia (1), vykonání SZZ z německého jazyka (1). DVPP není zatím zaměřeno na vzdělávání v oblasti moderního vyučování resp. na pracovníky, jejichž pracovní výsledky jsou problematické.

Hodnocení kvality pedagogické práce souvisí převážně se stanovením nenárokových složek platu, při kterém ředitel školy vychází z vnitřního platového předpisu.

Úroveň personálních podmínek ve vztahu ke sledovaným předmětům je vyhovující. Úroveň personálních podmínek v DM je dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Areál školy tvoří hlavní budova, kde probíhá většina výuky teoretických předmětů, nově postavená budova školních dílen s jednou odbornou učebnou, zahrada se skleníky a fóliovníky a sklady.

Škola využívá čtyři kmenové a tři odborné učebny. Pro výuku výpočetní techniky slouží malá třída se šesti pracovními místy pro žáky a učitelským serverem s možností připojení na internet. Funkci audiovizuální učebny plní třída vybavená videem, televizory, zpětným projektoem, plátnem a zatemněním. V dílenských prostorách se nachází odborná učebna pro výuku motorových vozidel, která je kromě trojrozměrných modelů vybavena dvěma televizory, dvěma videorekordéry a DVD přehrávačem. Didaktická technika není standardní součástí kmenových učeben, vyučující mohou využívat audiovizuální učebnu, v průběhu inspekce to však nedělali. Nově pořízený dataprojektor nebyl zatím do učebny trvale nainstalován.

Výukové prostory a chodby jsou upraveny a vyzdobeny pracemi žáků či nástěnnými obrazy orientovanými k vyučovaným oborům. Třídy jsou vybaveny starším i novým školním nábytkem.

Didaktická podnětnost kmenových učeben je pro výuku sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětů nízká. V evidenci pomůcek pro český jazyk a literaturu jsou zejména starší gramofonové desky, ale funkční gramofon nebyl k dispozici. Audiovizuální ani počítačová učebna nebyly v průběhu inspekce využity. Žáci mají učebnice, často využívaným zdrojem informací však nebyly. Materiální zázemí pro výuku občanské nauky a občanské výchovy tvoří menší sada videokazet a odborných publikací. Někteří vyučující doporučili žákům učebnice, ale ve většině tříd nejsou ve výuce vyžadovány. Pro výuku matematiky má vyučující k dispozici v malém kabinetě tabulové rýsovací potřeby, učebnice a sbírky úloh pro svoji potřebu. Transparentní tematické pomůcky, názorný materiál nebo software pro výuku v kabinetě i ve třídách chybí. Pro tělesnou výchovu nejsou ve škole vytvořeny prostorové ani materiální podmínky. Škola nemá tělocvičnu ani nasmlouvaný pronájem prostor pro cvičení v nepříznivých klimatických podmínkách. V areálu školy je malý asfaltový prostor s jedním košem na basketbal. V době inspekční činnosti nevyužili vyučující žádné nářadí či náčiní. Jedinými pomůckami byly pro hody cvičné gumové granáty a disk, pro míčové hry jeden fotbalový a jeden volejbalový míč, pro měření času nefunkční stopky. Materiálně-technické podmínky pro výuku občanské nauky a občanské výchovy jsou dobré, pro výuku českého jazyka a literatury a matematiky vyhovující, pro výuku tělesné výchovy nevyhovující.

Výuka odborného výcviku probíhá v nově postavené budově dílen. Je vybavena moderním sociálním zařízením pro žáky a učitele, šatnami, skladem maziv a příručním skladem náhradních dílů. Pro výuku jsou k dispozici dvě dílny pro rukodělnou práci s potřebným počtem pracovních míst a nářadím pro žáky. Učební prostory doplňují dvě montážní dílny a tři specializovaná pracoviště s příslušným vybavením (kovářské a svářečské pracoviště, dílna pro strojní třískové obrábění se soustruhem, pásovou pilou, stolní vrtačkou a frézku). V montážní dílně jsou v dostatečném množství montážní přípravky a ruční mechanizované nářadí (úhlová bruska atd.). Dílny jsou světlé, vzdušné a prostorově vyhovující. K nácviku opravářských prací jsou k dispozici zemědělské stroje a nářadí umístěné ve skladě v Hoříně a v areálu dílen (traktory, přívěsy, pluh, stroje pro sklizeň píce a rozmetání hnojiv). V rámci výuky jsou prováděny údržba a opravy zahradní techniky, kterou škola používá pro výuku ostatních učebních oborů. Materiální podmínky pro výuku odborných předmětů základy strojnictví i stroje a zařízení umožňují vést výuku názorně a efektivně. Vyučující využívá odbornou učebnu s modely a didaktickou technikou v budově dílen. Žáci mají učebnice, vyučující využívá možnosti kopírování učebních textů. V kmenových učebnách používají videokazety a

propagační materiály firem, které vyučující shromažďuje a systematicky řadí ve své sbírce. K dispozici je řada názorných ukázek strojních součástí a částí strojů. Materiální zázemí pro výuku odborného výcviku a sledovaných odborných teoretických předmětů je velmi dobré.

V budově školy je i třináct ubytovacích jednotek Domova mládeže. Dvě dočasně slouží k ubytování zaměstnanců, osm (třílůžkových, čtyřlůžkových a pětílůžkových) k ubytování dvaceti šesti žáků, tři jsou neobsazeny. Sociální zařízení s teplou vodou je společné. V pokojích jsou válečky, skříně, stoly a židle. Vytápění všech prostor je ústřední. V kanceláři vychovatelek je i knihovna s 1270 svazky odborné a krásné literatury.

Celodenní stravování ubytovaným žákům poskytuje školní jídelna. Navíc mají možnost využívat kuchyňku s nádobím, lednicí, vařičem, mikrovlnnou troubou, varnou konvicí, žehličkou a žehlicím prknem. Ubytování žáci mají k dispozici dvě klubovny s televizory a se stolními hrami. K individuálnímu studiu mohou využívat učebny školy, ve volném čase stůl na stolní tenis, venkovní hřiště a počítačovou učebnu s internetem. Pro umístění náhle onemocnělého žáka se využívá neobsazená ložnice. Kapacita domova mládeže umožňuje jeho řediteli umístit všechny přihlášené žáky.

Koncepci plánování rozvoje materiálně-technických podmínek učiliště z r. 2000 doplňuje dodatek s rámcovým stanovením dosud finančně nekrytých investičních akcí (terénní úpravy a položení živice, přístřešek, skleník) pro období let 2004 – 2006. Řešení nevyhovujících podmínek pro výuku tělesné výchovy nezahrnuje.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat vzdělávací programy v oblasti sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětů na vyhovující úrovni, v oblasti odborných předmětů na velmi dobré úrovni. Materiálně-technické podmínky domova mládeže jsou průměrné.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Realizace vyučovaných oborů studia SOUZ 41-52-H/001 Zahradník, 66-51-H/018 Prodavač – květiny a oborů OU 41-52-E/008 Květinářské a aranžérské práce, 41-55-E/002 Opravářské práce je v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Kontrolou rozvrhu hodin v probíhajícím školním roce bylo zjištěno, že skladba vyučovaných předmětů a počet týdenních vyučovacích hodin zařazených do rozvrhu jsou buď v souladu se schválenými učebními plány, nebo jsou upraveny v rozsahu, pro který má ředitel školy kompetenci. Důvodem změn je spojování žáků dvou oborů studia do jedné třídy. Z kontroly třídních knih oborů SOUZ v období školních roků 2001/2002, 2002/2003 a 2003/2004 je však zřejmé, že nebyly dodrženy stanovené týdenní počty vyučovacích hodin. Např. ve školním roce 2003/2004 byl ve třídě 1.A (obor 41-52-H Zahradník) v jedenadvaceti týdnech teoretického vyučování odučen stanovený počet čtyř týdenních hodin českého jazyka a literatury pouze v pěti kalendářních týdnech a celkový počet odučených hodin je padesát dva. Zápisy v třídních knihách prokazují, že výuka českého jazyka a literatury, občanské nauky, matematiky a tělesné výchovy nebyla v uzavřeném tříletém studijním cyklu uvedených školních roků v souladu s učebními osnovami.

Kontrolovaná pedagogická dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech nebo v elektronické podobě. Zatímco třídní výkazy obsahují kompletní údaje o žácích, třídní knihy nezachycují průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech průkazně. Zápisy nekopírují témata učebních osnov, některé jsou obecné a nevypovídají dostatečně o probíraném učivu.

Vedení školy zpracovalo směrnici k provádění vnitřní kontrolní činnosti ve školním roce 2004/2005, nenaplnění učebních dokumentů však tato činnost nezaznamenala, proto nemohla být přijata opatření vedoucí k nápravě.

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s učebním plánem. Jeho psychohygienu však není vůči žákům a učitelům příznivá, neboť mezi vyučovacími hodinami jsou zařazeny pěti resp. desetiminutové přestávky a dvacetiminutová přestávka požadovaná právním předpisem platným do 31. 12. 2004 či minimálně patnáctiminutová přestávka stanovená předpisem platným po tomto datu v rozvrhu chybí.

Řád učiliště je vytvořen s ohledem na jeho podmínky a byl částečně aktualizován v souvislosti s přijetím nových právních předpisů platných po 1. 1. 2005. Tato okolnost vyžaduje další doplňky a zpřesnění některých jeho částí.

Do výchovně vzdělávacího procesu je integrována činnost výchovného poradce, který se zaměřuje na profesní orientaci, poradenství a řešení výchovných problémů žáků. Uvedená činnost je v probíhající školním roce dokumentována a vyhodnocována. Školní psycholog resp. speciální pedagog v učilišti nepracují. Pro prevenci sociálně-patologických jevů byl vypracován minimální preventivní program zaměřený zejména na ochranu žáků před drogovými závislostmi. Prevenci a řešení šikanování zahrnuje okrajově.

Informační systém vůči žákům je na běžné úrovni. Žáci získávají informace prostřednictvím třídních učitelů nebo z nástěnek umístěných na chodbě. Rodiče jsou průběžně informováni o studijních výsledcích formou zápisů do studijních průkazů. Ucelenější informace mohou získat na 2x ve školním roce konaných rodičovských schůzkách. V případě závažné změny v prospěchu a chování žáka informuje třídní učitel resp. výchovný poradce rodiče telefonicky nebo písemně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve SOUZ

Český jazyk a literatura

Sledovaná výuka nebyla plně v souladu s cíli vzdělávání ve středním odborném učilišti stanovenými učebními osnovami. Lišila se svým obsahem i pojetím. Požadavek učebních osnov na rozdělení učiva do ročníků realizovala škola zpracováním tematických plánů. Ty jsou však stejně rámcové jako učební osnovy, neobsahují všechna témata jimi uváděná a funkci transparentního rozdělení učiva plní nedostatečně. Prokazují to zápisy v třídních knihách tříd 1.A, 1.B, 2.A a 3.A uzavřeného tříletého studijního cyklu školních roků 2001/2002, 2002/2003 a 2003/2004, které nezaznamenávají témata uváděná učebními osnovami, zejména ve složce literární a komunikační výchovy. V navštívených hodinách literární výchovy převažovala literární historie s přehledy děl jednotlivých autorů. Práce s uměleckým textem, jeho interpretace či aktualizace byly zastoupeny nedostatečně. Aktuální příprava vyučující byla zaměřena především na obsahovou složku učiva. Ve vztahu k aktuálnímu stavu žáků ve třídách vyžadují výraznější akcent materiální a metodická příprava.

Výuku předmětu zajišťuje jedna vyučující, která absolvovala bakalářské učitelství pro výuku odborných předmětů oboru obchod a služby. Odbornou kvalifikaci s aprobační český jazyk a literatura nezískala.

Vyučování předmětu probíhalo v esteticky standardních kmenových učebnách, jejichž didaktická podnětnost není orientována na předmět český jazyk a literatura. Učebnice sice žáci mají, ale jako informační zdroj je v hodinách nevyužívali. Tím byl výklad učitelky a jeho zápis do sešitů. Didaktická technika nebyla využita v žádné z navštívených hodin.

V navštívených hodinách převažoval tradiční metodický postup v podobě frontálního vyučování s verbálním výkladem doprovázeným zápisem základních informací učitelkou na tabuli a žáky do sešitů. Výklad byl doplňován řízeným rozhovorem s neaktivnějšími žáky. Učebními osnovami doporučené metodické postupy (skupinová práce, řešení problémových úkolů, situační komunikační hry, krátká mluvní cvičení) zastoupeny nebyly. Malá pozornost byla věnována nácviku a hodnocení kultivovaného čtení včetně výslovnosti, obsah i rozsah komunikační výchovy málo odpovídal profesnímu zaměření žáků. Aktivní činnosti žáků spočívaly zejména v procvičování mluvnických či pravopisných jevů. Rozsah činnosti vyučující převažoval nad činností žáků. Shrnutí probraného učiva spočívalo ve stručném zopakování údajů zapsaných v sešitech. V závěru vyučovacích hodin většinou chybělo konstatování, jak byl vzdělávací cíl hodiny splněn a jaký podíl na tom měli žáci.

Úspěšnost učení se žáků odpovídala zvoleným metodám a formám práce. Vyučující verbálně žáky aktivizovala, při převažující frontální výuce však měla omezenou aktuální zpětnou vazbu. Týmová spolupráce žáků organizována nebyla.

Pravidla stanovená pro interakci a komunikaci mezi učitelkou a žáky byla jejich většinou akceptována, někteří však reagovali živelně. Vyučující má u žáků přirozenou autoritu, její komunikační úroveň je velmi dobrá. Žákům však svěřovala převážně kompetence posluchačů a zapisovatelů, cílená podpora rozvoje komunikativních dovedností žáků byla nízká.

K hodnocení znalostí žáků sloužily převážně metody tradičního individuálního ústního nebo písemného zkoušení. Četnost klasifikace je velmi dobrá, známka byla vždy oznámena a stručně zdůvodněna. Na hodnocení se spolupodíleli i žáci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura byly vyhovující.

Matematika

Výuka předmětu je rozvržena a realizována v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání a v příslušném počtu hodin dle učebního plánu v týdnu teoretického vyučování ve všech třech ročních. Obsah učiva je rozvržen a vyučován dle ročního tematického plánu. V jeho realizaci (dle zápisů v třídních knihách) byly zjištěny nedostatky. Ty se týkaly nerovnoměrného časového rozvržení základního a rozšiřujícího učiva. Cíle stanovené pro oblast rozšiřujícího učiva nebyly přiměřené aktuálnímu stavu žáků a nespĺňovaly zcela požadavek potřebné návaznosti a využitelnosti v další výuce. V přípravě učitele na vyučování chyběla promyšlenost metod práce a postupů při vyučování.

Kmenové učebny měly dobrou estetickou úroveň, ale neobsahovaly žádné prvky podnětnosti, které by vyučující uplatnil. Při výuce nebyly využity didaktická technika ani názorné pomůcky. Žáci používali zastaralé učebnice, novější literaturu měl k dispozici pouze vyučující. Školní i domácí záznamy žáků měly nízkou úroveň. S osobními kalkulátory mohli žáci pracovat pouze na pokyn učitele. Výpočetní technika není ve výuce matematiky využívána.

Vyučující sice organizačně sledovanou výuku zvládal, ale její výsledná efektivita byla malá. To dokládalo pomalé tempo, malý počet řešených příkladů a minimální samostatná aktivní práce žáků. Od začátku výuky až po její závěr převládal frontální přístup vyučujícího, který žáky neustále vedl postupnými kroky a stejným tempem k závěru hodiny.

Klidné vystupování a stále verbální povzbuzování žáků učitelem byly motivujícími prvky, přesto byla jejich aktivita většinou nízká. Sporadicky se objevily motivující úlohy, zaměřené na praktické využití matematiky ve studovaném oboru.

Dobrou úroveň měla oboustranná a bezstresová komunikace ve všech sledovaných hodinách. Žáci dodržovali stanovená pravidla a vzájemně se respektovali.

Slovní hodnocení práce bylo vždy jasné, přesné a srozumitelné a mělo dobrou úroveň. Nedostatkem klasifikace písemných prací bylo nejednoznačné celkové hodnocení některých prací dvěma známkami.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika byly vyhovující.

Tělesná výchova

Výuka tělesné výchovy probíhá ve všech ročnících ve dvouhodinových blocích v rámci týdne teoretického vyučování. Dívky a chlapci z různých ročníků jsou vyučováni odděleně ve skupinách. Uvedené organizaci výuky však neodpovídají rozvržení obsahu a metody realizace výuky. Z tematických plánů a ze zápisů v třídních knihách vyplývá, že do výuky nejsou zařazeny všechny základní tematické celky, které by i v nevyhovujících podmínkách školy bylo možné realizovat. Chyběla návaznost v osvojování dříve získaných pohybových praktických i teoretických dovedností. Sledovaná výuka dívek byla dobře připravena a stanovené cíle byly přiměřené jejich fyzickému stavu. Ve výuce chlapců měly cíle stanovené pro fyzickou zdatnost nízkou úroveň, celková připravenost hodiny vyučujícím byla vyhovující.

Úroveň materiálních podmínek hospitovaných hodin byla pouze vyhovující až nevyhovující. Tělesná výchova chlapců probíhala v blízkém okolí školy. Pro měření běhu neměl vyučující k dispozici funkční stopky, žáci neměli odpovídající obuv a oblečení, zvolenou běžeckou trať mimo školní areál tvořila asfaltová cesta, která nebyla od startu po celé své délce přehledně viditelná. Dívky cvičily v provizorních podmínkách školní jídelny na podlaze bez gymnastických podložek (některé použily jako podložku ručník), některým cvičícím dívkám chyběly cvičební úbor a odpovídající obuv. Pro cvičení s hudbou bylo vhodně použito video.

U sledované výuky dívek byl vyučovací čas využit efektivněji než u chlapců. Obdobná byla situace v aktivitě cvičení a přístupu k plnění úkolů, dívky byly aktivnější. Při organizaci hodin nevyužívali vyučující pořadová cvičení. Slabší úroveň měly kontrola a důraz vyučujících na správné provádění cviků žáků. Kladným prvkem při dvouhodinové výuce bez přestávky bylo odpovídající tempo výuky a zařazování relaxačních částí.

Pozitivně motivující byl klidný přístup vyučujících k žákům. Při plnění úkolů žáky vhodně slovně povzbuzovali, snažili se jasně definovat své požadavky a vysvětlit postup k dosažení cíle hodin. Ne ve všech částech hodin se jim to dařilo. Pracovní klima bylo celkově příznivé. Žáci měli možnost vyjádřit své vlastní názory a postoje. Přesto se někteří často omlouvají, necvičí nebo nechodí na hodiny tělesné výchovy.

Při hodnocení žáků učitelé respektují individuální možnosti jednotlivců, oceňují jejich aktivní přístup k výuce a k plnění úkolů. Nemají však stanovena žádná pevná kritéria nebo limity pro plnění minimálního počtu disciplín, které žáci musí během roku splnit.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu tělesná výchova byly vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve SOUZ a OU

Občanská nauka a občanská výchova

Při rozpisu obsahu učiva obou předmětů do jednotlivých ročníků vycházeli vyučující z platných učebních osnov. Nedostatkem předloženého plánu výuky občanské nauky v SOUZ je nedůsledné respektování názvů předepsaných tematických celků a jim doporučených počtů hodin a objevující se obsahová duplicita a časová předimenzovanost některých tematických celků na straně jedné (např. Člověk ve společnosti, Člověk a ekonomika) a výrazná redukce a vynechání řady témat jednoho tematického celku na straně druhé (Česká republika, Evropa

a svět). Osnovou předepsané seznámení s učebním plánem školou vyučovaných oborů a v rámci mezipředmětových vztahů případná redukce opakujících se témat, která by umožnila větší prostor pro použití časově náročnějších aktivizujících metod (např. exkurzní a projektové vyučování), nebyly průkazným způsobem provedeny, přestože v učebním plánu ve škole vyučovaných oborů je např. zařazen předmět ekonomika. Rozpis učiva občanské výchovy v OU se shodoval s učební osnovou jen částečně, jelikož škola provedla mezipředmětové přesuny některých celků, jiné celky redukovala nebo v rozpisu neuvádí. Témata hodin zapsaná v třídních knihách pro školní rok 2004/2005 ke dni inspekce odpovídají učební osnově. Příprava vyučujících (v průběhu inspekční činnosti bylo možné navštívit výuku dvou pedagogů) byla pečlivá po stránce odborného obsahu vyučovaných témat. Sledovaná výuka byla v souladu s obecnými cíli středního vzdělávání.

Materiální podpora výuky byla slabým místem všech navštívených hodin. S učebnicemi žáci nepracovali, protože je neměli. V jedné hodině citelně scházela mapa, v dalších pak např. publikace k probíranému tématu (zákoník práce). Audiovizuální technika zůstala nevyužita. Esteticky upravené prostředí kmenových učeben umožňuje plnění stanovených cílů, není však ve vztahu k hodnoceným předmětům motivující.

Vnitřní členění hodin mělo jasnou strukturu, kterou zejména jeden vyučující vždy zřetelně sděloval žákům hned v úvodu hodiny společně s jejím programem. Oba učitelé se snažili při výkladu nové látky vést se žáky neustálý dialog, což bylo možné vzhledem k jejich malému počtu (např. ve třídě 1.C bylo přítomno jen 6 žáků ze 13 zapsaných). Zastoupení aktivních činností žáků bylo zaznamenáno právě jen při diskusi, v ostatních fázích výuky měli především poslouchat a zapisovat poznámky do sešitů. Absence pomůcek a techniky se projevila verbálním pojetím výuky. Učitelé k žákům přistupovali individuálně a volili přiměřené tempo výuky. V závěru sledovaných hodin nebylo zařazeno shrnutí a utřídění nových poznatků, které by žákům umožnilo jasnější orientaci v problematice probíraného učiva a vyučujícím poskytlo zpětnou vazbu o splnění či nesplnění vzdělávacích cílů dané hodiny. Rezervy spočívají v nedostatečném zastoupení takových forem a metod výuky, které formují žádanou postoje žáků, tj. v omezení naukového pojetí předmětu a kladení důrazu na prožitek (např. rozhodování při modelových situacích).

Využíváním poznatků a zkušeností žáků, důsledným propojováním teorie s praktickým uplatněním učiva a uváděním různých zajímavostí byli žáci vhodně motivováni ke spolupráci. Průběžného hodnocení (např. pochvaly) využívali pedagogové pro zvýšení motivace jen ojediněle.

K pozitivům sledovaných hodin patřila velmi dobrá úroveň vzájemné interakce mezi vyučujícími a žáky i žáky navzájem. Učitelé je cíleně vedli k vyjádření vlastních názorů a zkušeností. Svým klidným a kultivovaným vystupováním vytvářeli oba vyučující pozitivní klima vzájemného respektování a tolerance. Nedostatky ve sledovaných ústních projevech žáků nebyly pedagogy korigovány.

Přiměřeně náročná klasifikace ústně zkoušených žáků byla provázena slovním zhodnocením předvedeného výkonu. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků se nevyskytlo v průběhu ani v závěru navštívených hodin.

Ve vyučování předmětu byly zjištěny dílčí nedostatky v rozplánování učiva a materiální podpoře výuky, kladná zjištění převažovala v úrovni interakce. V ostatních hodnocených oblastech byla pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech občanská nauka a občanská výchova měly celkově průměrnou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v OU

Odborné teoretické předměty stroje a zařízení a základy strojínictví

Výuku sledovaných předmětů zajišťuje jeden pedagogický pracovník s předepsanou odbornou kvalifikací. Stanovené cíle hodin odpovídaly učebním osnovám a aktuálnímu stavu třídy. Učivo bylo funkčně rozděleno do ročních tematických plánů. Vyučovaná témata na sebe navazují. Bezprostřední příprava na výuku se pozitivně promítla v průběhu vyučování po stránce odborné i didaktické. Učitel přistupoval k žákům individuálně.

Materiální podpora výuky měla velmi dobrou úroveň, vyučující využíval názorné pomůcky (klíny, pera, kolíky, závlačky, ukázky firemních prospektů atd.), které si na výuku přinášel. Výuka probíhala v kmenové učebně bez prvků podnětnosti ve vztahu k hodnoceným předmětům. Vyučující má k dispozici též odbornou učebnu s didaktickou technikou a modely, kterou ve sledovaných hodinách vzhledem k obsahu probíraných témat nevyužil. Používal předem připravené nakopírované odborné texty nebo učebnice, se kterými žáci v průběhu vyučování účelně dle jeho pokynů pracovali.

Vyučující se při výuce držel tradiční struktury vyučovací jednotky. Na závěrečné shrnutí probrané látky obvykle nezbyl čas z důvodu zadávání domácích úkolů. V úvodu hodiny vyučující vždy stanovil cíl, kterého chtěl dosáhnout, a nadiktoval žákům základní osnovu výkladu. Stanovené cíle hodin byly plněny, tempo výuky bylo přiměřené schopnostem žáků. Přístup učitele k žákům byl podřízen jejich aktuální úspěšnosti.

Žáci byli v průběhu hodin aktivní a byli motivováni zejména možností využití teoretických poznatků v praxi. Motivace a zájem žáků o výuku byly ve všech hodinách na velmi dobré úrovni.

Velmi dobrý verbální projev a vstřícný přístup vyučujícího k žákům vytvářely pracovní atmosféru, žáci dobře reagovali na aktuální dění ve třídě. Komunikace mezi vyučujícím a žáky byla v souladu se stanovenými pravidly. Vyučující vytvářel prostor pro vyjádření zkušeností a názorů žáků.

Ověřování vědomostí žáků a klasifikace probíhaly ve všech sledovaných hodinách formou klasického zkoušení, při kterém učitel zjišťoval, zda je žák schopen aplikovat teoretické poznatky při řešení praktických úkolů. Klasifikace byla přiměřeně náročná a řádně zdůvodněná.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech základy strojnictví a stroje a zařízení byly velmi dobré.

Odborný výcvik

Rozvržení obsahu učiva do jednotlivých ročníků odpovídalo učebním osnovám. Učivo je rozpracováno do celoročních plánů odborného výcviku pro jednotlivé ročníky, je průběžně realizováno s návazností jednotlivých témat a respektováním individuálních vzdělávacích potřeb žáků. Plány mají potřebnou vypovídající hodnotu.

Výuka byla sledována u dvou učitelů odborného výcviku bez odborné kvalifikace. Její absence se ve výuce neprojevila vzhledem k jejich dlouhodobým zkušenostem a pečlivé přípravě na výuku. Ta byla oběma vyučujícími vedena odborně a věcně správně.

Žáci při plnění zadaných úkolů využívali předepsané ruční nářadí, dostupné montážní přípravky, elektrické ruční nářadí a obráběcí stroje. Při jednotlivých pracovních činnostech používali předepsané bezpečnostní ochranné pracovní prostředky a vyučující dbali na dodržování bezpečnosti práce při plnění pracovních postupů (zajištění převodové skříně podpěrami při práci se zvedákem atd.).

Sledované učební dny měly logickou vnitřní strukturu, která odpovídala vhodně stanoveným učebním cílům. Zahrnovaly všechny fáze odborného výcviku (nástup, instruktáž atd.). Plnění přidělených úkolů bylo průběžně kontrolováno a ze strany vyučujících byla prováděna korekce

chyb. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti, nezbytné organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Pracovní tempo bylo přiměřené konkrétním dispozicím žáků. Psychohygienu výuky a vyučovací čas byly dodrženy.

Sledované hodiny nepostrádaly vstupní a průběžnou motivaci žáků, která byla podpořena autoritou a profesionalitou učitelů odborného výcviku. V průběhu výcviku bylo navazováno na teoretické poznatky a jejich propojení s praxí. Realizace konkrétních výrobků motivovala žáky k nábívkou praktických dovedností. Oba učitelé odborného výcviku respektovali osobnost žáků a na pracovištích vládla příznivá atmosféra podporovaná klidným vystupováním vyučujících. Vzájemná komunikace byla otevřená a učitelé vytvářeli prostor pro vyjadřování vlastního názoru žáků.

Při hodnocení byly zohledňovány individuální dispozice a pokrok jednotlivých žáků. Prvky sebehodnocení žáků nebyly uplatňovány.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborném výcviku byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Zjišťování výsledků vzdělávání ve všeobecně vzdělávacích i v odborných předmětech škola provádí formou běžné klasifikace. Na úseku odborného výcviku se žáci zúčastňují soutěží odborných dovedností.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh a výsledky vzdělávání byly ve skupině všeobecně vzdělávacích předmětů celkově vyhovující, ve skupině odborných předmětů velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* čj. 31 227/03-21 ze dne 6. ledna 2004
2. *Zřizovací listina školy* vydaná Středočeským krajem, Zborovská 11, Praha 5 dne 6. 12. 2001, čj. OŠMS/5952/2001
3. *Třídní knihy a třídní výkazy* všech tříd v předmětu inspekce uvedených oborů studia ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce
4. *Třídní knihy tříd 1.A, 1.B, 2.A a 3.A* z období školních roků 2001/2002 až 2003/2004
5. *Rámcový celoroční plán* pro školní rok 2004/2005, bez data a čj.
6. *Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků* pro školní rok 2004/2005, bez uvedení data a čj.
7. *Hospitační záznamy* ředitele školy za školní roky 2003/2004 a 2004/2005 ke dni kontroly
8. *Tematické plány* v předmětu inspekce uvedených vyučovacích předmětů a skupin předmětů
9. *Rozvrh hodin a přestávek* ve školním roce 2003/2004 platný od 1. 9. 2003 ke dni inspekce
10. *Učební plány* v předmětu inspekce uvedených oborů studia
11. *Učební osnovy* v předmětu inspekce uvedených vyučovacích předmětů
12. *Školní řád* ze dne 4. 1. 2005, čj. 1/2005 s přílohou Provozní řád
13. *Plán práce výchovného poradce* pro školní rok 2004/2005, bez uvedení data a čj.
14. *Minimální preventivní program* – školní rok 2004/2005, ze dne 1. 9. 2004, bez čj.
15. *Hodnotící zpráva o činnosti výchovného poradce* za 1. čtvrtletí školního roku 2004/2005

16. Směrnice k provádění vnitřní kontrolní činnosti ze dne 8. 11. 2004, bez čj.
17. Personální dokumentace ředitele školy, výchovného poradce a pedagogických pracovníků vyučujících v předmětu inspekce uvedené předměty
18. Zápis z schůzí předmětové komise v r. 2004 ze dne 25. 6., 18. 10., 8. 11. a 6. 12.
19. Zápis z klasifikační porady za 1. čtvrtletí ze dne 19. 11. 2003
20. Zápis z pololetní klasifikační konference ze dne 26. 1. 2004
21. Zápis z klasifikační porady za III. čtvrtletí ze dne 14. 4. 2004
22. Zápis z porady za IV. čtvrtletí školního roku 2003/2004 ze dne 23. 6. 2004
23. *Koncepce školy* z r. 2000, bez uvedení data a čj.
24. *Inspekční zpráva ČŠI* čj. 036101/00-00001 ze dne 13. března 2000

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání jsou z hlediska naplnění předepsaných podmínek odborné kvalifikace pedagogických pracovníků vyhovující. Jsou nepříznivě ovlivněny tím, že odborná kvalifikace vyučujících většiny sledovaných předmětů nepokrývá předmětovou strukturu stanovenou učebním plánem vyučovaných oborů. Vedení pedagogických pracovníků managementem školy, jejich další vzdělávání ani rozsah činnosti poradních a metodických orgánů nedokážou zatím uvedenou skutečnost eliminovat. Vnitřní rezervy v personální struktuře pedagogického sboru jsou vedením školy zmapovány, doplňování odborného či pedagogického vzdělání učitelů vnímá škola jako dlouhodobý proces. Pouze vyhovující výsledky ve třech ze čtyř sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětech však ukazují, že intenzita řešení personálních podmínek je nedostatečná. Organizační uspořádání školy a informační systém jsou v podmínkách školy funkční. Hospitační činnost je vztahu ke zjištěnému průběhu a výsledkům vzdělávání kvantitativně nízká a kvalitativně málo účinná.

Personální podmínky vzdělávání jsou ve vztahu k předmětu inspekce vyhovující.

Materiálně-technické zabezpečení výuky a výchovy žáků je odlišné pro všeobecně vzdělávací a odborné předměty. Zatímco v odborných předmětech je materiální zázemí velmi dobré a učitelé teoretických předmětů i odborného výcviku je v potřebné míře využívají, v předmětech matematika a český jazyk a literatura byla materiální podpora sledované výuky vyhovující. Nevyhovující a nedostatečně řešené jsou podmínky pro výuku tělesné výchovy. Estetika většiny učeben je průměrná. Vyučovací prostory odpovídají požadavkům školní hygieny. Základní didaktická a výpočetní technika jsou učitelům a žákům dostupné, kvantita jejich využívání byla ve sledovaných hodinách nízká. Vybavení žáků učebnicemi je nevyrovnané, v některých předmětech mají učebnice všichni žáci a v navštívených hodinách s nimi pracovali, v jiných předmětech žádné učební texty neměli.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizovat vzdělávací programy v oblasti sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětů na vyhovující úrovni, v oblasti odborných předmětů na velmi dobré úrovni. Nevyhovující materiálně-technické podmínky pro tělesnou výchovu neumožňují vyučovat v souladu s pedagogickými dokumenty. Materiálně-technické podmínky domova mládeže jsou průměrné.

Škola vyučuje zvolené studijní obory v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, ale v období školních roků 2001/2002 až 2003/2004 v nesouladu s učebními plány a učebními osnovami. Organizace výchovně vzdělávacího procesu školy vůči žákům zahrnuje školní režim s nedostatky v délce přestávek mezi vyučovacími hodinami. Příprava na vyučování byla obsahově velmi dobrá, metodicky a materiálně jen průměrná a vyhovující. Hodnocení úrovně výuky a

výchovy bylo ve sledovaných předmětech odlišné, v části hodin byly zaznamenány metodické postupy přinášející efektivní pedagogickou práci s velmi dobrými výsledky, část sledovaných hodin měla nedostatky, zejména metodické. V práci učitelů přetrvávají některá negativa, která byla zjištěna při hospitacích školních inspektorů při předcházející inspekci i v letošním roce. Pokrok byl naopak zaznamenán v širším zapojení učitelů do dalšího vzdělávání, zejména na úseku počítačové gramotnosti. Převládalo tradiční pojetí výuky, jen v části hospitovaných hodin bylo výrazněji uplatňováno činnostní pojetí vyučování a s tím spojený aktivní podíl žáků na učení. Prostor pro vyjádření stanovisek žáků a jejich komunikaci byl většinou nedostatečný. Ve sledovaných hodinách převládala klidná pracovní atmosféra, která ukazovala na velmi dobrý stav vzájemné interakce mezi učiteli a žáky. Systém výchovného poradenství je funkční. Vnitřní autoevaluační činnost škola neorganizuje.

Průběh a výsledky vzdělávání byly ve skupině všeobecně vzdělávacích předmětů celkově vyhovující, ve skupině odborných předmětů velmi dobré.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	Nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Chrpa	J. Chrpa v. r.
Členové týmu	PaedDr. Václav Skála	V. Skála v. r.
	Mgr. Richard Spiegl	R. Spiegl v. r.
	Ing. Josef Kutílek, CSc.	J. Kutílek v. r.
	Mária Kotvanová	M. Kotvanová v. r.
	Věra Štillerová	V. Štillerová v. r.
	Soňa Kušmierczyková	S. Kušmierczyková v. r.

V Mladé Boleslavi dne 24. února 2005

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, V. Klementa 467, 293 01 Mladá Boleslav. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

V souladu s ustanovením § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), Vás žádám o přijetí opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti ve lhůtě 1 měsíce.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 3. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Pavel Krbec

P. Krbec v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-03-31	c4-1060/05-5075
Školská rada	Není zřízena	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2005-03-15	C4-1051/05-5075	Připomínky byly podány.